

Donderdag 7 februari 2019
Congrescentrum ReeHorst, Ede

DE BUBLUFSESSIE OUDERENGENEESKUNDE 2019

Eén dag vol praktische informatie en
actuele ontwikkelingen

scem.

“Wat zijn de nieuwste klinische inzichten en wat betekenen deze voor u en uw patiënt?”

Als specialist ouderengeneeskunde of geriater is er gezien de brede scope van het vak en de vele deelgebieden een stortvloed aan informatie beschikbaar. Deze derde editie van de Bijblijfsessie vat wederom nieuwe ontwikkelingen in relevante specialismen voor u samen. Gerenommeerde experts behandelen de praktische consequenties en maken de vertaalslag naar de kwetsbare oudere. Ook bespreken we wat er nodig en mogelijk is voor de patiënt nadat behandeling in het flankerende specialisme is afgerond. En natuurlijk vice versa, in welke situaties de specialist kan of moet worden betrokken bij de zorg.

Dit keer besteden we aandacht aan een aantal ziektebeelden waarbij een deel van de patiënten niet afdoende geholpen kan worden door ‘gewoon’ de richtlijnen te volgen. Zo wijst onderzoek uit dat ruim tweederde van de bewoners in verpleeghuizen pijn heeft. De gevolgen van pijn zijn groot: depressie, angst, verminderde zelfredzaamheid, slaapproblemen. Kortom, een verminderde kwaliteit van leven. Pijnbestrijder Hansje Vonk deelt de nieuwste inzichten met ons. Ook depressief gedrag komt frequent voor bij ouderen. Maar hoe differentieer je binnen de ‘grote drie’, dus tussen depressie, delier en dementie? Roos van de Mast en Martin Kat vertellen vanuit hun enorme ervaring over het onderscheid. Wim van de Brink bespreekt de lastige keuze tussen behandelen en gedogen bij een verslaving, waar help je de patiënt het beste mee? Ook is er aandacht voor schildklierproblematiek en (diastolisch) hartfalen. De dag wordt afgesloten met een beschouwing van ethica Dorothea Touwen over complicerende factoren rond sedatie.

De dag staat onder leiding van collega Martin van Leen, die de relevantie voor specialist ouderengeneeskunde en geriater bewaakt. Het interactieve karakter van de dag biedt ruimschoots gelegenheid eigen casuïstiek te bespreken, vakgenoten te zien en ideeën uit te wisselen.

Wij zien u graag (weer) op 7 februari!

Martin van Leen, dagvoorzitter
Piet Seinen, SCEM

Programma

Dagvoorzitter: *Martin van Leen*

- 09.30 uur **Registratie en ontvangst met koffie en thee**
- 09.55 uur **Opening door de voorzitter**
- 10.00 uur **Cardiologie** Diastolisch hartfalen
Welke diagnostiek moet er gedaan worden, wat zijn effecten van medicatie en hoe voorkomen we medicalisering? *Colette Saraber* • cardioloog
- 10.45 uur **Pijnbestrijding** Chronische pijn
Aandacht voor: het meten van pijn; de gewijzigde farmacokinetiek bij ouderen (wat is veilig en effectief, contra-indicaties, interactie met andere medicatie); pijnbestrijding in de palliatieve fase; nieuwe benaderingen zoals methadon, cannabis en ketamine.
Hansje Vonk • anesthesist en pijnbestrijder
- 11.30 uur **Psychiatrie** Depressie, delier of dementie?
Differentiatie binnen de grote drie van de geriatrie, met een focus op depressie. Hoe differentieer je op een praktische wijze? Hoe selecteer je op het grensvlak van neurologie en psychiatrie? En wat zegt de richtlijn probleemgedrag bij dementie over depressief gedrag?
Roos van der Mast • em. hoogleraar ouderenspsychiatrie
- 12.15 uur **Lunch**
- 13.15 uur **Endocrinologie** De ouder wordende schildklier
Bij ongeveer één op tien 65-plussers werkt de schildklier trager dan normaal. Medicatie blijkt echter onvoldoende effect te hebben op klachten en kwaliteit van leven. Wat is er bekend over symptomen van schildklierziekten (hypo- én hyperthyreoïdie) bij ouderen? Welke adviezen zijn er met betrekking tot al dan niet behandelen?
William van Houtum • internist-endocrinoloog
- 14.00 uur **Psychiatrie** Delier, depressie of dementie?
Met een focus op delier aandacht voor de differentie met depressie en dementie. Wat zijn overeenkomsten en verschillen in ontstaan, beloop en behandeling, cognitieve en gedragskenmerken? Ook aandacht voor de afweging tussen de bijwerkingen van delier en die van haldol. *Martin Kat* • ouderenspsychiater en psychotherapeut
- 14.45 uur **Pauze**
- 15.05 uur **Verslaving** Is behandeling altijd aan de orde, wanneer gedoog je?
Ouderen gebruiken vaak (te) veel medicatie, onwenselijke combinaties, (te) veel alcohol en/of cannabis-varianten en voedingssupplementen. In dit ondoorzichtige geheel dringt de vraag zich op: gaat u de fragiele oudere dwingen te stoppen met verslavingsgevoelige middelen? Of gecontroleerd gedogen? Wat gebeurt er bij multimorbiditeit? Of dementie?
Wim van de Brink • em. hoogleraar verslavingszorg
- 15.50 uur **Levens einde** Euthanasie of sedatie?
Euthanasie wordt in het verpleeghuis zelden toegepast. Zelfs als er een expliciete euthanasiewens is, wordt actieve levensbeëindiging complex zodra er sprake is van vraagtekens bij de wilsbekwaamheid. Er wordt wel gesteld dat palliatieve sedatie een te verkiezen alternatief is. Maar is dat zo? Hoe verhouden die twee zich tot elkaar en op welke manier ga je het gesprek aan over deze kwestie?
Dorothea Touwen • docent en onderzoeker medische ethiek
- 16.35 uur **Afsluiting**

Inschrijven

SCEM verwerkt haar inschrijvingen geautomatiseerd. Het online inschrijfformulier vindt u op de subpagina van deze bijeenkomst in de Agenda op www.scem.nl. Hier vindt u tevens alle informatie over de inschrijfvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt: € 239,-
Bij inschrijven binnen 3 weken vóór de bijeenkomst:
€ 269,-

Sprekers en dagvoorzitter

Em.prof.dr. W. van de Brink • emeritus hoogleraar
Verslavingszorg, Amsterdam UMC/Loc. AMC

Dr. W.H. van Houtum • internist-endocrinoloog,
Spaarne Gasthuis, Hoofddorp

dr. M.G. Kat • psychiater/psychotherapeut,
Amsterdam; ouderenpsychiater, Medisch
Centrum Alkmaar; consulent ouderenpsychiatrie
verpleeghuizen

Dr. M.W.F. van Leen (voorzitter) • specialist
ouderengeneeskunde, Ruitersbos, Breda

Mw.em.prof.dr. R.C. van der Mast • emeritus
hoogleraar Ouderenpsychiatrie, LUMC; opleider
(ouderen)psychiatrie/supervisor Nederlandse
Vereniging voor Psychoanalytische Psychotherapie

Mw. C.E. Saraber • cardioloog, Tergooi Ziekenhuis,
Hilversum

Mw.dr. D.P. Touwen • docent en onderzoeker
medische ethiek, LUMC, Leiden

Mw. H. Vonk • anesthesioloog/pijnbestrijder,
Rijnstate, Arnhem

Doelgroep

Specialisten ouderengeneeskunde,
verpleegkundig specialisten, gerieters,
revalidatieartsen en gerontologen

Accreditatie

Aangevraagd bij ABC1 (specialisten
ouderengeneeskunde), NVKG, VRA en
VSR

Datum en locatie

Donderdag 7 februari 2019
Congrescentrum ReeHorst
Bennekomseweg 24
6727 LM Ede
(betaald parkeren)

Informatie

SCEM
Postbus 21, 4196 ZG Tricht

telefoon 0345 - 57 66 42
e-mail scem@scem.nl
twitter @scem

Voor meer bijeenkomsten: www.scem.nl